

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ
В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»**

**Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

ПОЛТАВА 2024

Вінницька область

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
 Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету
 Вінницький національний аграрний університет
 Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету

Волинська область

Волинський національний університет імені Лесі Українки
 Луцький національний технічний університет

Дніпропетровська область

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»
 Дніпровський державний аграрно-економічний університет
 Дніпровський державний технічний університет
 Дніпровський державний університет внутрішніх справ
 Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
 Криворізький національний університет
 Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
 Український державний університет науки і технологій
 Університет митної справи та фінансів
 Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертів

ЗМІСТ

1. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

Авраменко Катерина. Науковий керівник - Лазнева Ірина	
Аналіз чинників конкурентоспроможності.....	12
Алексєєнко Людмила, Смоленюк Руслан	
Інформаційний супровід інтеграції неінвазивних технологій у контексті глобальної безпеки.....	14
Аль-Сьюф Ясмін. Науковий керівник - Колесніченко Анастасія	
Організація обліку витрат в управлінні виробничими процесами.....	17
Башинська Юлія	
Трансформація регіональної екологічної політики через призму вибору оптимальних рішень щодо виробництва у бізнесі.....	20
Бевза Віктор. Науковий керівник - Присяжнюк Оксана	
Методологічні основи оцінки ефективності використання виробничих ресурсів підприємств.....	22
Беженар Інна	
Сучасний стан і перспективи розвитку виноробної промисловості в Україні: виклики воєнного стану, євроінтеграція.....	25
Бердей Назарій. Науковий керівник - Пирог Ольга	
Аналізування зовнішньої торговельної позиції України в ЄС: сутність, завдання та методи реалізації.....	28
Бердос Максим, Остапенко Денис, Дюжев Олександр.	
Науковий керівник - Косенко Андрій	
Технології використання в господарському обігу інтелектуально-інноваційних технологій.....	30
Білоцерківець Володимир, Самойленко Євген	
Стратегії регулювання тіньового сектору в умовах національної економіки України: від реактивності до інноваційного управління конкурентоспроможністю.....	33
Богаєнко Олександр, Шостак Ярослав, Котелевський Михайло	
Науковий керівник - Канцедал Наталія	
Оцінка ризиків і їх вплив на стійкість сільськогосподарських підприємств.....	35
Бодня Дмитро. Науковий керівник - Гулик Тетяна	
Клієнтський капітал та його інформаційний супровід як важлива складова ефективної роботи підприємства.....	38
Борисенко Дмитро, Борисенко Володимир, Літвінова Галина	
Моделювання порівняльної економічної ефективності польових агрегатів в базах знань цифрової економіки.....	41

Ярошук Віталіна, Науковий керівник - Бурбела Алла Фінансування соціального захисту населення України в умовах війни.....	355
3. ОБЛІК, АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН	
Авельцева Валерія, Науковий керівник - Мошковська Олена Особливості облікової системи у Португалії.....	359
Бабенко Олександр, Науковий керівник - Єгорова Олена Методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства.....	362
Бабич Дарія, Науковий керівник - Усатенко Ольга Організація і методика обліку і аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості	367
Безверхий Костянтин, Коваленко Єлизавета Генезис аудиторського консалтингу в світі.....	370

ПОСЛУГА УКРАЇНА

Беспляток Марія, Науковий керівник - Кулинич Роман Лінійний коефіцієнт кореляції.....	373
Бежевець Яна, Гладков Дмитро, Науковий керівник - Гайдучок Тетяна Роль бухгалтерського обліку в ефективному управлінні доходами підприємств кондитерської галузі в умовах інтеграційних процесів.....	375
Бекетов Олександр, Науковий керівник - Панасюк Валентина Облік і контроль фінансових інструментів страхування ризиків	378
Біла Юлія Зміни онтологічних засад облікової науки у контексті становлення нових парадигм.....	380
Богомол Віктор, Таран Анастасія, Гудим Аліна Науковий керівник - Мокієнко Тетяна Аналіз витрат підприємства: роль інформаційних технологій в управлінських рішеннях.....	382
Бондаренко Аліна, Науковий керівник - Шишкова Наталія Нові вимоги та стандарти фінансової звітності в контексті сталого розвитку	384
Борблик Ганна, Науковий керівник - Усатенко Ольга Основні аспекти організації і методики обліку технічного обслуговування та ремонту автотранспортних засобів.....	387
Бразілій Наталія Впровадження блокчейн-технологій в системі обліку і звітності.....	389
Будько Оксана, Буднік Єлизавета Використання інформаційних систем у бухгалтерському обліку діяльності підприємств.....	392
Василенко Артем, Колодна Аліна, Науковий керівник - Лега Ольга Фінансові результати: сутність та фактори впливу.....	395
Вінідіктова Тетяна, Науковий керівник - Шишкова Наталія Актуальні проблеми обліку та внутрішнього контролю реалізації товарів....	400
Войтович Олена, Науковий керівник - Мошковська Олена Особливості бухгалтерського обліку в Німеччині	403
Волошина Олена Теоретичні засади оцінки ризиків аудиту фінансової звітності.....	406
Воронова Поліна, Науковий керівник - Усатенко Ольга Особливості організації бухгалтерського обліку в оптовій торгівлі.....	409
Haidychuk Andrii, Sergienko Maksym Academic supervisor - Mokhnenko Andrii Features of accounting at enterprises in deoccupied territories.....	412
Галкіна Анна, Кузуб Михайло

Гладій Анна. Науковий керівник - Нестерук Галина Формування облікової політики підприємства.....	419
Горбун Марія, Кузуб Михайло Виклики автоматизації бухгалтерського обліку.....	421
Грицькова Оксана. Науковий керівник - Скиба Ганна Інвентаризація та облік активів підприємства: організація контролю розрахунків і управління відшкодуванням втрат.....	424
Грубіч Ніколь. Науковий керівник - Канцедал Наталія Передумови налагодження ефективної системи обліку органічного виробництва.....	427
Губанова Ганна, Кузуб Михайло Бухгалтерія майбутнього: штучний інтелект і бухгалтер.....	429
Дарагаченко Ліліана. Науковий керівник - Дугар Тетяна Об'єкти і суб'єкти «аграрної» інвентаризації.....	432
Демура Дарина, Олександренко Анна. Науковий керівник - Минич Юлія Сучасний менеджмент: аналіз, контроль, нові підходи.....	434
Дзіна Дар'я, Дудніков Дмитро. Науковий керівник - Мокієнко Тетяна Автоматизація обліку як ключовий фактор підвищення ефективності підприємств у цифрову епоху.....	437
Дротянко Ірина. Науковий керівник - Пашкевич Марина Облік страхових платежів.....	440
Дудка Аліна. Науковий керівник - Дугар Тетяна Амортизація основних засобів: вплив специфіки функціонування установ державного сектору.....	443
Душенко Олег, Куцик Валентина Інновації в бухгалтерському обліку як реакція на екзистенційні виклики для підприємств торгівлі.....	445
Еліссєва Олена Особливості документального забезпечення проведення судових експертиз щодо виплати заробітної плати працівникам підприємства.....	448
Желага Анна, Кузуб Михайло Особливості ведення обліку в авіаційній логістиці.....	451
Zhydovska N.M., Andrushko R.P. Cyber protection in accounting.....	453
Зерницька Крістіна. Науковий керівник - Дубініна Марина Цифрові технології: трансформація аудиту та нові підходи до перевірки фінансової звітності.....	455
Зерницька Крістіна. Науковий керівник - Сирцева Світлана Автоматизація облікових процесів у бюджетних установах: сучасні виклики та перспективи.....	458
Івлева Дар'я, Нестерук Галина Значення обліку при формуванні економічної політики.....	461

Кучміїнова Тетяна, Недбайло Ірина Смарт-інструменти для автоматизації облікових процесів на підприємстві в умовах євроінтеграції.....	505
Куценко Ольга. Науковий керівник - Єрмолаєва Марина Малоцінні активи - об'єкт облікової політики.....	508
Лега Ольга, Прийдак Тетяна, Яловега Людмила Податкові консультанти: навігація в світі складного законодавства.....	510
Liu Chengyu, Scientific supervisor -Muravskiy Volodymyr Smart contracts and tax compliance: automating tax collection through blockchain.....	513
Лісна Вікторія. Науковий керівник - Пашкевич Марина Облік розрахунків з оплати праці.....	515
Літвіченко Юлія. Науковий керівник - Пухальський Вадим Проблеми розвитку аудиторської діяльності в Україні та шляхи їх вирішення.....	517
Лобода Марія, Кузуб Михайло Облік витрат на зберігання та транспортування в логістиці.....	520
Ляшик Олександр. Науковий керівник - Канцедал Наталія Інституційна роль обліку у досягненні цілей скорочення нерівності.....	523
Марчук Ульяна Холістичний об'єкт обліку та контролю виноробної продукції.....	526
Мірошніченко Світлана Науковий керівник - Задніпровський Олександр Стратегічний управлінський облік в умовах війни.....	528
Міщенко Юлія. Науковий керівник - Кондратенко Наталя Особливості бухгалтерського обліку в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі.....	531
Міщук Євгенія Взаємозв'язок аналізу господарської діяльності та промислового маркетингу у процесі стратегічного управління підприємством	534
Московчук Алла, Дорош Вікторія Факторний аналіз в оцінці ефективності використання основних засобів аграрного сектору.....	536
Муха Ірина. Науковий керівник - Тесльович Людмила Підхід до оптимізації роботи аудитора при оцінці аудиторського ризику аграрних підприємств.....	538
Нагірняк Микола. Науковий керівник - Мороз Юлія Облікове забезпечення оцінювання податкового навантаження суб'єктів господарювання.....	541
Наумова Тетяна, Акімова Наталія, Кирильєва Людмила Моделювання системи обліково-контрольного забезпечення інформаційної безпеки підприємств.....	544

МОСКОВЧУК А.ЛІА, к. е. н., доцент кафедри обліку і аудиту,
ДОРОШ ВІКТОРІЯ, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської
справи та страхування,

Луцький національний технічний університету, м.Луцьк

ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ В ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Наявність основних засобів є важливою умовою формування виробничо-технічної бази підприємств аграрного сектору та їх функціонування загалом. Основні засоби складають вагомую частину майна підприємств.

Від початку повномасштабного вторгнення російських військ в Україну унеможливлена діяльність агропромислових підприємств на окупованих територіях та у місцях проведення бойових дій. Основні засоби цих структур, до яких відносять сільськогосподарську техніку (трактори, комбайни, вантажівки, посівна та ґрунтообробна техніка), інфраструктуру для зберігання та переробки продукції (елеватори, зерносклади та інші склади), портові та транспортні потужності (порти, склади та транспортні вузли), зазнали значних руйнувань і пошкоджень; простоюють через небезпеку на полях, заблокованість регіонів або пошкодження інфраструктури; законсервовані для запобігання ушкодженню та втраті. Оцінка цих втрат наведена в різних джерелах.

Так, згідно з розрахунками , проведеними на початку 2024 року Центром досліджень продовольства та землекористування Київської школи економіки (KSE Агроцентр) спільно зі Світовим банком, український аграрний сектор зазнав понад \$80 млрд прямих збитків та втрат внаслідок повномасштабного вторгнення. Загальна вартість знищених активів становить \$10,3 млрд, тих, що простоюють – \$15 - 18 млрд, законсервованих – \$5 - 7 млрд. Враховуючи масштаби збитків та втрат, яких зазнали аграрії в Україні, загальні потреби на реконструкцію та відновлення протягом наступних 10 років становлять \$56 млрд [1]. Окрім цього, значна кількість сільськогосподарських земель стала непридатною для обробітку через мінування або руйнування, що також завдає додаткових збитків аграрному сектору країни.

У сучасних умовах, що склались в агропромисловому секторі, усі зазначені негативні чинники необхідно враховувати в процесі аналізу ефективності використання основних засобів, який проводиться на основі показників фондовіддачі (фондомісткості) та рентабельності.

Важливим напрямом аналітичного дослідження є факторний аналіз. Вважаємо, що з відомих способів факторного аналізу доцільно зупинитись на способі інтегрування, оскільки його можна застосувати для виміру впливу факторів у будь-якій моделі і саме він дозволяє провести повне розкладання відхилень результативного показника за факторами. Проведемо факторний аналіз фондовіддачі основних засобів, порівнюючи показники базового та звітного року.

1. Розрахунок фондovіддачі:

$$Фв(б) = \frac{ОВП(б)}{ОЗ(б)},$$

$$Фв(зв) = \frac{ОВП(зв)}{ОЗ(зв)} = \frac{ОВП(зв)}{ОЗ(б) - ОЗзн - ОЗпр - ОЗк},$$

де $Фв(б)$, $Фв(зв)$ – фондovіддача основних засобів у базovому та звітному році, відповідно;

$ОВП(б)$, $ОВП(зв)$ – обсяг виробництва продукції у базovому та звітному році, відповідно;

$ОЗ(б)$ – вартість основних засобів у базovому році;

$ОЗ(зв)$ – вартість знищених основних засобів у досліджуваному періоді;

$ОЗ(пр)$ – вартість основних засобів, що простоювали у досліджуваному періоді;

$ОЗ(к)$ – вартість законсервованих основних засобів у досліджуваному періоді.

2. Розрахунок впливу факторів на фондovіддачу способом інтегрування:

а) вплив динаміки обсягу виробництва продукції на зміну фондovіддачі

$$\Delta Фв(овп) = \frac{\Delta ОВП}{\Delta ОЗ - \Delta ОЗзн - \Delta ОЗпр - \Delta ОЗк} \cdot \ln \left| \frac{ОЗ(б) - ОЗзн - ОЗпр - ОЗк}{ОЗ(б)} \right|$$

б) вплив динаміки вартості основних засобів на зміну фондovіддачі – 0

в) вплив вартості знищених основних засобів на зміну фондovіддачі:

$$\Delta Фв(ОЗзн) = \frac{\Delta Фв - \Delta Фв(овп)}{\Delta ОЗ - \Delta ОЗзн - \Delta ОЗпр - \Delta ОЗк} \cdot \Delta ОЗзн,$$

г) вплив вартості основних засобів, що простоюють на зміну фондovіддачі:

$$\Delta Фв(ОЗпр) = \frac{\Delta Фв - \Delta Фв(овп)}{\Delta ОЗ - \Delta ОЗзн - \Delta ОЗпр - \Delta ОЗк} \cdot \Delta ОЗпр,$$

д) вплив вартості законсервованих основних засобів на зміну фондovіддачі:

$$\Delta Фв(ОЗк) = \frac{\Delta Фв - \Delta Фв(овп)}{\Delta ОЗ - \Delta ОЗзн - \Delta ОЗпр - \Delta ОЗк} \cdot \Delta ОЗк,$$

де $\Delta ОЗ$, $\Delta ОЗзн$, $\Delta ОЗпр$, $\Delta ОЗк$ – відхилення вартості основних засобів; знищених та тих, що простоюють; законсервованих основних засобів.

Спосіб інтегрування дозволяє з високим рівнем точності визначити вплив простоювання, знищення та консервації основних засобів на фондovіддачу.

Список використаних джерел:

1. Україні потрібно \$56 млрд, щоб відновити сільське господарство протягом наступних 10 років — KSE. URL: <http://surf.li/pccw/m>

